

Říjen 2024

Návrat povinné vojny po 20 letech? Pro a proti

Jan Rovenský

Shrnutí

Debata o znovuzavedení povinné vojenské služby v České republice v reakci na zhoršující se bezpečnostní situaci v Evropě je znovu na stole. Přestože mnozí zastánci považují povinnou službu za klíčový prostředek pro posílení obranyschopnosti státu a zvýšení počtu vycvičených záloh, existuje řada argumentů, které upozorňují na její finanční a organizační náročnost, nízkou efektivitu a potenciální negativní dopad na morálku povolanců. Efektivnější by bylo zaměřit se na posílení dobrovolného systému aktivních záloh a zlepšení atraktivity profesionální armády prostřednictvím lepších pracovních podmínek a náborových programů.

Hlavní body

- Modernizace obrany skrze dobrovolníky: Namísto povinné služby by ČR měla rozvíjet programy jako aktivní zálohy a dobrovolné předurčení. Tyto iniciativy nabízejí armádě motivované zálohy, bez nutnosti branné povinnosti, a respektují svobodnou volbu občanů.
- Ekonomická zátěž a organizační výzvy: Povinná služba by vyžadovala značné investice a narazila by na kapacitní problémy ve výcviku a integraci nových záloh.
- Nevhodná reakce na moderní hrozby: Povinný výcvik nenabízí dovednosti potřebné pro moderní války, které vyžadují technologické specialisty.

Úvod

Bezpečnostní prostředí Evropy se po několika dekádách stability začalo měnit v důsledku řady faktorů. Mezi ně patří především ruská invaze na Ukrajinu, ale také rostoucí nestabilita na Balkáně, hrozby kybernetických útoků a hybridních hrozeb, které kombinují vojenské a nevojenské nástroje k destabilizaci států. V těchto souvislostech se zintenzivňuje debata týkající se zajištění národní bezpečnosti a posílení vojenské kapacity jednotlivých zemí, a to nejen prostřednictvím profesionálních armád, ale také obnovením občanských záloh a znovuzavedením povinné vojenské služby.

Tyto diskuse nabraly na aktuálnosti i v České republice zejména kvůli vypuknutí války na Ukrajině. Téma, které bylo po roce 2004 považováno za uzavřené, začátkem letošního roku otevřel náčelník Generálního štábu Armády ČR Karel Řehka. Ve svých veřejných vystoupeních opakovaně poukazuje na to, že česká armáda trpí nedostatkem lidských zdrojů a její schopnost vést rozsáhlejší operace je v případě velkého konfliktu omezená. Současná armáda je koncipována jako profesionální složka s omezeným počtem aktivních záloh, což dle Řehky i jiných odborníků nedostačuje pro obranu státu v případě rozsáhlé krizové situace.

Tato analýza se zaměřuje na historický vývoj, reflexi současné debaty a zkoumá argumenty pro a proti zavedení povinné vojenské služby. Cílem je zhodnotit, zda by návrat povinné služby přispěl k posílení obranyschopnosti Česka, nebo by naopak přinesl více problémů než užitku.

Historie povinné vojenské služby na území dnešní České republiky

Povinná vojenská služba v českých zemích sahá až do období habsburské monarchie, kde se služba v armádě stala povinností pro vybrané společenské vrstvy již v 18. století. Zásadní změnu přinesl branný zákon z roku 1868, který zavedl všeobecnou brannou povinnost na tři roky u většiny mužů.

Dva roky po vzniku Československa byl v roce 1920 přijat první branný zákon, který zavedl všeobecnou brannou povinnost pro všechny muže ve věku 20 let. Základní vojenská služba trvala nejprve 14 měsíců, ale kvůli zhoršující se mezinárodní situaci byla v roce 1933 prodloužena na dva roky. V období první republiky měla vojenská služba nejen obranný účel, ale byla považována i za prostředek ke sjednocení národů v novém státě, protože do armády byli povoláváni jak Češi, tak i příslušníci německé a maďarské menšiny, kteří tak měli získat silnější vztah k novému státu. Po obnovení Československa v roce 1945 byl branný zákon částečně obnoven, jeho nová verze z roku 1949 stanovila povinnou vojenskou službu na 24 měsíců doplněná o povinné cvičení pro vojáky v záloze.

Po pádu komunistického režimu byla povinná vojenská služba v roce 1990 zkrácena na 18 měsíců a od roku 1993, po vzniku samostatné České republiky, došlo k jejímu zkrácení na 12 měsíců. Na konci roku 2004 byla povinná vojenská služba definitivně zrušena. Od 1. ledna 2005 je Armáda České republiky profesionální a branná povinnost platí pouze v případě vyhlášení ohrožení státu nebo válečného stavu (Ministerstvo obrany ČR).

Branná povinnost a zmátek v termínech

Povinná vojenská služba byla sice zrušena, branná povinnost ale zůstává platná pro všechny občany ČR (muže i ženy) ve věku od 18 do 60 let (Zákon č. 585/2004 Sb.). V praxi může být branná povinnost aktivována pouze za mimořádných situací, jako je stav ohrožení státu nebo válečný stav. V takových případech může vláda rozhodnout o mobilizaci civilistů, tedy o povolání lidí do vojenské služby, aby pomohli ozbrojeným silám s obranou země. V době míru je branná povinnost převážně formální a vztahuje se především na dobrovolníky.

Možností, jak v době míru brannou povinnost dobrovolně převzít, je několik. Zájemci se mohou stát vojáky z povolání, vstoupit do aktivních záloh, nebo absolvovat jednorázové vojenské cvičení. V poslední době byla také zavedena nová možnost tzv. dobrovolného předurčení, mluvilo se i o administrativních odvodech, ve veřejném prostoru se také skloňovalo slovo mobilizace. Takové debaty jsou ale komplikované zejména tím, že se pojmy někdy zaměňují nebo jsou nesprávně interpretovány. Každý z těchto konceptů však slouží jinému účelu a má odlišnou právní úpravu (iDnes 2024a).

Branná povinnost je zastřešující koncept, který vychází z povinnosti všech občanů České republiky plnit úkoly obrany státu, jak to stanoví branný zákon. Zahrnuje povinnost podrobit se odvodnímu řízení, vykonávat vojenskou službu nebo jiné povinnosti, jakmile je vyhlášeno ohrožení státu či válečný stav. Tato povinnost se týká všech občanů ve věku 18 až 60 let.

Administrativní odvody jsou základní formou evidence občanů, kteří by mohli být v případě napadení země povoláni do služby. Tento odvod spočívá v tom, že daný občan navštíví příslušný úřad nebo krajskou vojenskou správu, kde se ověří jeho totožnost, zdravotní stav a případné schopnosti. Tento proces nezahrnuje fyzické či psychické testy a týká se i žen. Jde především o vytvoření databáze osob, které by mohly v případě krize pomoci s obranou země.

Aktivní zálohy představují zapojení do obrany státu na pomezí profesionální služby a civilního povolání. Příslušníci aktivních záloh jsou občané, kteří dobrovolně podstoupili základní vojenský výcvik, ale v běžném životě mají jiné zaměstnání. Několik týdnů v roce se však vracejí k vojenským jednotkám na pravidelná cvičení a školení, čímž si udržují vojenskou připravenost.

Dobrovolné předurčení je nově zavedený systém, který umožňuje občanům, kteří nejsou součástí vojenských záloh, aby se zapsali do speciálního seznamu, ve kterém jsou vedeni jako potenciální posily armády v případě mimořádných situací. V případě krizové situace jsou tito lidé přednostně povoláváni k výcviku, čímž se stát snaží zajistit rychlejší mobilizaci a lepší připravenost na případný konflikt.

Mobilizace je formální proces aktivace občanů, kteří podléhají branné povinnosti. Může být vyhlášena pouze při stavu ohrožení státu či válečném stavu a je schvalována parlamentem na návrh vlády. Po vyhlášení mobilizace se mohou občané, kteří prošli odvodovým řízením, stát aktivními příslušníky ozbrojených sil. Mobilizace může být částečná, a tedy platí pouze pro určité regiony nebo profese, nebo úplná, kdy se povolávají všichni vojáci v záloze. Její aktivace je určena především k rychlému posílení obranné kapacity státu v případě přímého ohrožení.

Ruská invaze na Ukrajinu jako katalyzátor změn

Proměňující se bezpečnostní situace v Evropě, způsobená zejména ruskou agresí na Ukrajině, vedla a vede mnoho států k přehodnocení svých obranných strategií. Mnoho evropských zemí, které v uplynulých desetiletích zrušily povinnou vojenskou službu, nyní zvažují její obnovení, nebo přijímají opatření k posílení svých obranných kapacit prostřednictvím rozšíření záloh a nových forem vojenského výcviku. Tento trend reflektuje nejen změnu vnímání hrozeb, ale i potřebu zajistit vyšší úroveň vojenské připravenosti populace v případě náhlé krize.

V Evropě i jinde ve světě se debaty o obnovení povinné vojenské služby zintenzivňují v reakci na narůstající bezpečnostní hrozby. Některé státy povinnou vojnu obnovily již po anexi Krymu, např. Litva v roce 2015 nebo Švédsko v roce 2017, některé země k tomu přistoupily teprve letos jako Lotyšsko (Gruntová 2024a, Voců 2024). Od příštího roku zavádí povinnou vojnu Chorvatsko i Srbsko, nikoli však kvůli Rusku, ale zhoršující se situaci na Balkáně (Skládal 2024, Natoaktual 2024a). V Německu, Francii ale i Spojených státech se zavedení povinné služby stalo předmětem politických

debat (Natoaktual 2024b, Fujáček 2024). Na druhou stranu Polsko, vzhledem k velkému zájmu o armádu, o tom ani neuvažuje (Novák 2024). V Evropě jsou taky státy, které povinnou vojenskou službu vůbec nezrušily jako Finsko, Estonsko, Rakousko či Švýcarsko.

Pokud jde o Českou republiku, s tématem povinné vojny přišel začátkem roku náčelník generálního štábu Karel Řehka. Podle něj je současný stav české armády problematický z hlediska schopnosti efektivně reagovat na krizi zejména kvůli tomu, že armádě schází vojáci a stát nemá nástroj, jak generovat zálohy. Zrušení povinné vojenské služby a odvodů vedlo podle Řehky k tomu, že armáda ztratila přehled o potenciálních zálohách, a proto země ročně přichází o cca 40 tisíc potenciálních záložníků, kteří by mohli být v případě krize nasazeni. „Osobně si myslím, že Česká republika někdy v budoucnosti bude muset začít uvažovat o nějaké nové formě vojenské služby, ať už povinné, nebo dobrovolné, ale prostě budeme muset hledat mechanismy, jak generovat zálohy,“ prohlásil. Podle něj by se nemělo jednat o návrat k „vojně komunistického typu“, ale měl by se najít model, který by reflektoval současné potřeby a zároveň motivoval občany k zapojení. Zvažovat lze podle náčelníka generálního štábu různé formy dobrovolné vojny, kdy má služba charakter určité prestiže a nabízí řadu výhod, jako je daňové zvýhodnění či zajištění ubytování (Gruntová 2024b).

Naopak ministryně obrany Jana Černochová (ODS) odmítla, že by návrat povinné služby byl vůbec na stole. Podle ní obrana země musí být založena na profesionální armádě doplněné o dobrovolníky zapojeními do aktivních záloh a o občany vedené v režimu tzv. dobrovolného předurčení, a to i přes to, že noví vojáci se do armády nehrnou (Fujáček 2024). Také podle prezidenta Petra Pavla se v Česku nepřipravuje žádný krok, který by směřoval k obnovení základní vojenské služby. Zároveň však dodal, že si ČR do budoucna nevystačí jen s profesionální armádou a vyzval k tomu, aby počet aktivních záloh převyšoval počet vojáků z povolání (Hrdlička 2024, ČTK 2024), což se ale nezdá reálné. V současnosti slouží v armádě necelých 24 tisíc profesionálů a 4 300 příslušníků aktivní zálohy. Strategické dokumenty přitom počítají s tím, že v roce 2030 má armáda mít 30 tisíc vojáků z povolání a 10 tisíc členů aktivních záloh. Armádě se ale dlouhodobě nedaří přilákat novou krev a místo jedné tisícovky lidí ročně se přihlásí zhruba polovina. Navíc demografický vývoj naznačuje, že situace se bude spíše zhoršovat. Náborem nepomáhá ani nízká nezaměstnanost, kterou se už řadu let vyznačuje český trh práce (Danda 2024a, 2024b). Koneckonců náčelník generálního štábu Řehka letos v říjnu bez uvedení konkrétních čísel přiznal, že nábor nových vojáků vážne a uznal, že návrat povinné služby podle něj není v následujících letech reálný, protože na tom nepanuje společenská shoda. Řehka zároveň nastínil, že za účelem zatraktivnění služby, bude možná časem nutné udělat radikálnější opatření týkající se mimo jiné benefitů pro vojáky (iDnes 2024b).

Argumenty pro zavedení povinné vojenské služby

Hlavní a nejsilnější argument pro zavedení povinné vojenské služby je potřeba posílit obranyschopnost České republiky. Naše země je sice členským státem NATO, ale v případě náhlého konfliktu by měla být schopná mobilizovat vlastní lidské zdroje. Povinná vojenská služba by vytvořila předpoklady pro rychlé posílení ozbrojených sil a zvýšení počtu záloh, které by byly lépe připraveny k okamžitému nasazení. Takto by se zajistilo, že by Česko nebylo závislé pouze na malém počtu profesionálních vojáků a nevyvířených civilistech. Povinná vojenská služba by také umožnila rychlejší mobilizaci v případě stavu ohrožení státu.

Povinná služba by podle zastánců mohla mít pozitivní dopad i na společenskou soudržnost a výchovu mladé generace k občanské odpovědnosti. Tento přístup by podporoval vyšší míru solidarity a kolektivní odpovědnosti, čímž by se posílil smysl pro povinnost k obraně vlasti. Například ve Švýcarsku mají branci po ukončení základní služby stále doma zbraň a pravidelně se účastní cvičení, což podporuje nejen jejich připravenost, ale i pocit sounáležitosti s obranou vlasti. Vojenský výcvik by mladým lidem

poskytl také praktické dovednosti i zlepšení fyzické kondice, což by bylo přínosné i mimo vojenský kontext – mezi veřejností se lze ostatně často setkat s názorem, že vojna by mladým lidem dala smysl pro disciplínu a z kluků udělala muže.

Další argument pro zavedení povinné vojny je ekonomický. Přestože zavedení povinné vojenské služby vyžaduje rozsáhlé počáteční investice do infrastruktury a výcviku, mohlo by to v delším horizontu vést k úsporám na náboru a udržování profesionálních vojáků. V případě povinné vojny by stát měl stabilní zálohu, která by byla připravena reagovat v případě krize, aniž by bylo nutné vynakládat tolik prostředků jako na plnohodnotné profesionální vojáky (Krupka 2023, Komárek 2024, Kolman 2024).

Argumenty proti zavedení povinné vojenské služby

Podle kritiků by naopak zavedení povinné vojenské služby přineslo řadu problémů. Prvním a zásadním argumentem proti je vysoká finanční náročnost. Nejde přitom jenom o výcvik a výstroj pro desítky tisíc nových branců, bylo by taktéž nutné investovat do výcvikových středisek, školících zařízení a personálu. V době, kdy se armáda zaměřuje na modernizaci svých technologií a zbraní, by investice do povinné služby mohla znamenat odčerpání prostředků, které by jinak mohly být použity na nákup výzbroje a rozvoj technologií potřebných pro vedení války v 21. století. Anebo by bylo nutné na armádu vydávat mnohem více prostředků na úkor jiných oblastí jako zdravotnictví, školství, sociální transfery aj., což politicky nemusí být průchozí.

Strategii národní obrany Česka zásadně ovlivňuje členství v Severoatlantické alianci. V případě napadení členského státu je Aliance povinná poskytnout vojenskou pomoc na základě kolektivní obrany (článek 5 Severoatlantické smlouvy). Tento závazek zajišťuje, že ČR nebude čelit ozbrojenému konfliktu sama. Navíc Alianci není žádný jiný stát schopen vojensky i ekonomicky konkurovat v oblasti konvenčního boje, v případě jaderné války by ani masová mobilizace neměla praktický význam pro ochranu obyvatelstva.

Dalším argumentem je otázka efektivity. Moderní válečné konflikty jsou stále více specializované a vyžadují vysokou míru odbornosti a technologické znalosti. Kritici upozorňují, že krátký základní vojenský výcvik by nebyl schopen poskytnout brancům dostatečnou úroveň odbornosti a šlo by de facto o přípravu na včerejší válku. V současnosti se armáda spoléhá na nábor vysoce kvalifikovaných specialistů, kteří mohou být rychle nasazeni, což je model, který povinná služba nenahradí.

Povinná vojenská služba by rovněž mohla vést ke snížení motivace a morálky mezi odvedenými. Mnozí mladí lidé dnes nejsou ochotni sloužit v armádě a zavedení povinné služby by mohlo vyvolat silnou negativní reakci ve společnosti. Nízká motivace by se projevila v nízké morálce a nižší efektivitě vojenských jednotek, což by mohlo zkomplikovat celkový výkon armády. Kritici také poukazují na to, že povinná vojenská služba by mohla narušit osobní a profesní rozvoj mladých lidí, kteří by byli nuceni přerušit studium či pracovní kariéru kvůli povinnému nasazení.

Nakonec je tu i otázka alternativních modelů zapojení lidí do obrany. Namísto povinné vojenské služby by stát mohl naopak rozšířit dobrovolné vojenské programy, posílit aktivní zálohy nebo vytvořit nový systém dobrovolné civilní obrany, který by byl zaměřen na využití schopností a dovedností občanů mimo vojenský kontext. Takový systém by umožnil lépe přizpůsobit obrannou kapacitu konkrétním potřebám, aniž by narušoval osobní svobody nebo kladl vysoké finanční nároky na státní rozpočet (Komárek 2024, Kolman 2024, Deník 2024).

Závěr a doporučení

Zavedení povinné vojenské služby v České republice se nejeví, navzdory zhoršující se bezpečnostní situaci v Evropě, jako reálná možnost. Politici ani veřejnost nevykazují dostatečný zájem o takto radikální změnu v obranné politice a do hry vstupují i ekonomické faktory. Vysoké finanční náklady a složitá implementace by výrazně zatížily státní rozpočet, který je již nyní pod tlakem. Odborníci se navíc shodují, že moderní konflikty vyžadují kvalitní a technologicky připravené armády se specializovanými jednotkami, čehož ovšem nelze dosáhnout plošnými odvody a krátkodobým výcvikem branců. Tento model by vedl spíše ke snížení efektivity než k posílení obranyschopnosti státu.

Důležitým faktorem je také členství Česka v NATO, které zajišťuje bezpečnost prostřednictvím kolektivní obrany a snižuje potřebu výrazného zvyšování počtu záloh. I v případě konvenčního ozbrojeného konfliktu bude mít ČR k dispozici podporu silného aliančního uskupení. Místo zavádění povinné vojenské služby by se měl stát zaměřit na budování kvalitních rezerv a systémů dobrovolného zapojení občanů, což lépe reflektuje potřeby moderní obrany. Nicméně absence povinné vojenské služby by neměla znamenat, že se společnost odvrátí od zájmu o obranu státu a bezpečnostní otázky. Naopak je nezbytné podporovat pocit sounáležitosti a zodpovědnosti za bezpečnost země.

Proto je zásadní, aby stát investoval do programů, které lidem poskytnou praktické dovednosti a znalosti potřebné pro krizové situace, jako jsou základní vojenské dovednosti, krizové řízení a první pomoc. Taková opatření by navíc mohla zlepšit jejich vztah k obraně státu a zvýšila jejich ochotu dobrovolně se zapojit do obranných aktivit.

Z výše uvedených důvodů se jako vhodná cesta vpřed jeví podpora dobrovolného zapojení občanů, bez ohledu na to, zda se půjde cestou zvýšení atraktivity profesionální vojenské služby, rozvoje aktivních záloh, programů dobrovolného předurčení nebo prostřednictvím vzdělávání a programů zaměřených na získávání praktických dovedností a znalostí. Tento přístup by zajistil, že občané budou připraveni a ochotni přispět k obraně země v případě ohrožení, aniž by bylo nutné narušovat jejich osobní svobody povinnou vojnou.

Doporučení

1. Posílit programy dobrovolného předurčení a aktivních záloh: Je nutné vytvořit atraktivní podmínky pro zapojení dobrovolníků, například nabídkou finančních bonusů, odborného vzdělávání nebo benefitů pro jejich civilní profesní dráhu.
2. Zvýšit atraktivitu profesionální vojenské služby: Stát by měl investovat do náborových kampaní a zlepšení podmínek služby, jako jsou kvalitnější vybavení, sociální zajištění a další pobídky, které by zvýšily zájem mladých lidí o armádní kariéru.
3. Podpořit civilní obranné programy a vzdělávání: Zařadit do školního kurikula výuku zaměřenou na krizové řízení, první pomoc a další praktické dovednosti, aby se zvýšila povědomost o obraně státu a podpořil se dobrovolný přístup k obraně země.
4. Intenzivněji zapojit občany do plánování obrany: Vést celospolečenskou debatu o tom, jakým způsobem by se občané mohli podílet na zajištění bezpečnosti, a zapojit odbornou i laickou veřejnost do hledání alternativních modelů k povinné vojenské službě.

Zdroje

- ČTK. 2024, 25. února. „Pavel podpořil možnost zavedení administrativních odvodů do armády“. ČTK České noviny. <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2484341>
- Danda, O. 2024a, 21. února. „Diskusi o povinné vojně se nevyhneme, prohlásil Řehka“. Novinky. <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-diskusi-o-povinne-vojne-se-nevyhneme-prohlasil-rehka-40461455>
- Danda, O. 2024b, 17. června. „Armáda potřebuje růst o tisíc vojáků ročně, nabírá jen polovinu“. Novinky. <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-armada-potrebuje-rust-o-tisic-vojaku-rocne-nabira-jen-polovinu-40475012>
- Deník. 2024, 24. února. „Vojenská služba? V ČR to nejde, z ekonomických i politických důvodů, říká expert“. https://www.denik.cz/z_domova/povinna-vojenska-sluzba-v-cesku.html
- Fujáček, J. 2024. 19. května. „Německo směřuje k povinné vojně. Černochová „švédský model“ nezvažuje“. Echo24. <https://www.echo24.cz/a/HFTPD/zpravy-vojna-povinna-vojenska-sluzba-armada-cr-cernochova-mobilizace-branna-povinnost-cesko-nemecko-svedsko>
- Gruntová, K. 2024a, 5. dubna. „Povinná vojna v zemích Evropské unie: kdo ji má, kde ji zrušili a proč ji Malta a Irsko nikdy neměly?“ iRozhlas.cz. https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/evropska-unie-vojna-povinna-vojenska-sluzba-vojak-armada_2404050623_gut
- Gruntová, K. 2024b, 20. února. „Řehka: Česko bude muset v budoucnu uvažovat o nějaké formě vojenské služby, armádě chybí zálohy“. iRozhlas.cz. https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/karel-rehka-armada-zaloha-vojak-ukrajina-rusko-valka_2402200615_gut
- Hrdlička, J. 2024, 26. srpna. „Pavel: Vojenská služba se nechystá, ale záloh máme strašně málo. Výcvik by nikomu neuškodil“. Echo24. <https://www.echo24.cz/a/HVkp4/zpravy-domov-vojenska-sluzba-nechysta-zalohy-strasne-malo-vycvik-neuskodil>
- iDnes. 2024a, 26. února. „PŘEHLEDNĚ: Jak se liší administrativní odvody, předurčení či mobilizace?“ https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/administrativni-odvody-armada-petr-pavel-mobilizace.A240226_102746_domaci_prch
- iDnes.cz 2024b, 18. října. „Nábor do armády nejde podle plánu, přiznal Řehka. Podmínky nelákají“. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/armada-nabor-povinna-vojenska-sluzba-rehka.A241018_125343_domaci_vajo
- Kolman, P. 2024, 21. dubna. „Má se vrátit povinná vojna? Mnoho argumentů je pro i proti. Lidovky. https://www.lidovky.cz/nazory/povinna-vojenska-sluzba-klady-zapory-argumenty-pro-a-proti.A240418_193807_in_nazory_lsva
- Komárek, M. 2024, 5. března. „Má Česko znovu zavést povinnou vojnu? Přinášíme argumenty pro i proti“. Deník. <https://www.denik.cz/cerna-a-bila/vojenska-sluzba-armada-20250304.html>
- Krupka, K. 2023, 11. července. „Obnovení povinné vojenské služby v České republice v kontextu války na Ukrajině a členství v NATO“. ArmyMag. <https://www.armymag.cz/2023/07/obnoveni-povinne-vojenske-sluzby-v-ceske-republice-v-kontextu-valky-na-ukrajine-a-clenstvi-v-nato/>
- Ministerstvo obrany ČR. (nedatováno). Historie základní vojenské služby v českých zemích. <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=3895>
- Novák, L. 2024, 23. května. „Povinná vojna? Polsko chce desítky tisíc nových vojáků“. Eurozprávy.cz. <https://eurozpravy.cz/zahranicni/povinna-vojna-polsko-chce-desitky-tisic-novych-vojaku.oe6d5k30>

- Skládal, L. 2024, 17. srpna. „Situace na Balkáně je špatná. Chorvatsko zavede povinnou vojenskou službu“. TN.cz. https://tn.nova.cz/zpravodajstvi/clanek/569966-situace-na-balkane-je-spatna-chorvatsko-zavede-povinnou-vojenskou-sluzbu?campaignsrc=tn_clipboard
- Natoaktual. 2024a, 18. září. „Srbsko plánuje znovu zavést povinnou vojenskou službu“
- Natoaktual. 2024B, 21. června. „Ve Spojených státech začala debata o povinné vojenské službě“. https://www.natoaktual.cz/v-mediich/usa-povinna-vojenska-sluzba-debata-armada.A240622_071149_na_media_m00
- Voců, T. 2024, 8. února. „Lotyšsko kvůli Rusku obnovilo povinnou vojnu. Uvažují o tom i další země“. Novinky.cz. <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-evropa-lotyssko-kvuli-rusku-obnovilo-povinnou-vojnu-uvazuji-o-tom-i-dalsi-zeme-40459959>
- Zákon č. 585/2004 Sb. Zákon o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>

Autor

JAN ROVENSKÝ

Analytik

Vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor anglistika a politologie, v roce 2008 získal doktorát z politické teorie na univerzitě LUISS Guido Carli v Římě. Patnáct let pracoval v deníku Právo, kde zprvu působil v zahraniční redakci. Od roku 2009 pracoval v politickém oddělení, od roku 2018 do ledna 2021 na pozici zástupce šéfredaktora. Od února 2021 je poradcem předsedy hnutí ANO v oblasti médií.

Vydavatel

INSTITUT PRO POLITIKU A SPOLEČNOST

Posláním Institutu je zkvalitňování českého politického a veřejného prostředí prostřednictvím profesionální a otevřené diskuse a vytvoření živé platformy, která pojmenovává zásadní problémy, vypracovává jejich analýzy a nabízí recepty pro jejich řešení formou spolupráce expertů a politiků, mezinárodních konferencí, seminářů, veřejných diskuzí, politických a společenských analýz dostupných celé české společnosti. Jsme přesvědčeni, že otevřená odborná diskuse a poznání podstaty a příčin jednotlivých problémů jsou nutným předpokladem jakéhokoli úspěšného řešení problémů současné společnosti.

Martinská 2, 110 00 Praha 1

+420 602 502 674

www.politikaspolecnost.cz

office@politikaspolecnost.cz